

RARE

සෞඛ්‍යය හා ස්වස්ථතාව පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ දර්ශනපති උපාධිය සඳහා ඉදිරිපත්
කරනු ලබන ස්වාධීන නිබන්ධයයි.

පුජ්‍ය. කනත්තෙගොඩ සඳ්ධාරන නමි

ත්‍රිපිටකවේදී (දෙවන පෙළ පහළ)
ශාස්ත්‍රවේදී ගෞරව (ප්‍රථම)
ශාස්ත්‍රපති (විශිෂ්ට)
අධ්‍යාපන ඩිප්ලෝමා

ලියාපදිංචි අංකය : මාගාපි/දප/බෞද්/97/22

ප්‍රකාශන අංකය	279
වගී අංකය	

2002 දෙසැම්බර්

හැඳින්වීම

බැඳුබැඳීමට බුදුසමය පුද්ගලයාගේ සෞඛ්‍යය හා ස්වස්ථතාව පිළිබඳ ව කතා කරන්නේද යි කෙනෙකුට කල්පනා විය හැකිය. එසේ ම එය අදාළ ප්‍රස්තුතයක් නොවන්නේ යැයි ද තවකෙකුට තර්ක කළ හැකිය. වර්තමාන බොහෝ දෙනා කල්පනා කරනුයේ බුදුදහම, නිවන්සුව සාධනය සඳහා පමණක් සීමා වූ ඉගැන්වීම් ඇති දර්ශනයක් ලෙසිනි. බුදු සමය සත්වයාගේ හටගාමී ජීවිතය සුවපත් කර ගැනීමට අදාළ උපදේශන ලබා දෙයි. එසේ ම ලෝකෝත්තර සුවය සඳහා වූ පිළිවෙත් මග අනාවරණය කිරීම ද සිදු කරයි. එහෙත් බුදු සමයේ ඉගැන්වීම් ඒ සඳහා පමණක් සීමා කොට ගන්නේ නම් එය බුදු සමය වැරදි ලෙස අර්ථ කථනය කිරීමක් ලෙස දැක්විය හැකිය.

බුදුන් වහන්සේ ලෝකෝත්තර සැප උසස් ලෙස වර්ණනා කළා සේ ම, ලෞකික ජීවිතයේ සුඛිත මුදිත භාවය ඉතා උසස් ලෙස අගය කළහ. ඒ සඳහා අවශ්‍ය අනුශාසනා ද ලබා දී ඇත. විශේෂයෙන් සුවපත් අර්ථ සම්පන්න, ලෞකික ජීවිතයක් සඳහා අදාළ වන බොහොමයක් උපදේශ, සිභාලෝවාද , වාග්සප්ඡ, මංගල, පරාභව, වසල ආදී සූත්‍රවලින් ලබා දී ඇත. එබැවින් උන්වහන්සේගේ දේශනා පුද්ගලයාගේ ලෞකික හා ලෝකෝත්තර අර්ථ සිද්ධිය සඳහා හේතු කාරක ව පවතී යැයි අර්ථවත් කිරීම වඩාත් සාධාරණ බව පෙනේ.

බුදුන් වහන්සේ අඩිගුත්තර නිකාය 3.1 3.9 (ද්විවක්ඛු) සූත්‍රයේ දී මෙලොව සහ පරලොව යන දෙලොව යහපත සිදු කර ගන්නා පුද්ගලයා ඇසුරට සුදුසු උසස් තැනැත්තකු ලෙස පැහැදිලි කළ සේක.

" අන්ධඤ්ච එක වක්ඛුඤ්ච - ආරකා පරිවඡ්ඡයෙ
 ද්වි වක්ඛුං පන සෙවෙථ - සෙට්ඨං පුරිස පුග්ගලං "

මෙහි අන්ධයා යනු මෙලොව හා පරලොව යන උභය ලෝකයෙහි ම යහපත නො දකින තැනැත්තාය. එසේ ම එක් ඇසක් ඇති තැනැත්තා යනු මෙලොව යහපත පමණක් දකින තැනැත්තාය. මෙම දෙදෙනා ම දුරින් ම දුරු කළ යුතුබව බුද්ධෝපදේශය යි. ඒ අනුව මෙහි ඇස් දෙක ම ඇති තැනැත්තා යනු මෙලොව පරලොව යහපත දකින ඒ සඳහා ක්‍රියා කරන පුද්ගලයා වේ. ඔහු ඇසුරු කළ යුතු උසස් තැනැත්තා ලෙස බුදුසමය පැහැදිලි කරයි.

එසේ ම බුදුන් වහන්සේ ව්‍යවස්ථාපිත සූත්‍රය දේශනා කරන විට මෙලොව අභිවෘද්ධිය හා පරලොව අභිවෘද්ධිය (දිව්‍යධම්ම භිතාය, සම්පරාය භිතාය) සඳහා හේතු කාරක ධර්ම වෙන වෙන ම පැහැදිලි කළ සේක. මෙලෙසින් බුදුන් වහන්සේ පුද්ගලයාගේ ලෞකික හා ලෝකෝත්තර සැපය උසස් ලෙස වර්ණනා කර ඇති බවට සූත්‍ර දේශනා පුරා ම සාධක පවතී.

ලෞකික ජීවිතයේ සුවපත් භාවය සඳහා පැවතිය යුතු මූලික සම්පත ලෙස නිරෝග බව දැක්විය හැකිය. කායික හා මානසික නිරෝගභාවය නැති තැන පක්ඛාම වස්තූන් කොපමණ තිබුණ ද සුවයක් නොමැත. එසේ ම පක්ඛාම සම්පත් උපයා ගැනීමට මෙන් ම ඒවා භුක්ති විඳීම සඳහා ආරෝග්‍ය භාවය පැවතිය යුතුය. ඒ සඳහා අවශ්‍ය උපදේශන බුදුන් වහන්සේ ලබා දුන් සේක. එපමණක් නොව ලෝකෝත්තර සැපය සඳහා සීල, සමාධි, ප්‍රඥා යන ත්‍රි ශික්ෂාවන් ක්‍රමක්‍රමයෙන් දියුණු කළ යුතු වේ. මේ සඳහා ද පුද්ගලයා කායික ව හා මානසික ව නිරෝග විය යුතුය. රෝගී පුද්ගලයෙකුට සීලය වැඩි දියුණු කළ නො හැකිය. එසේ ම සමාධි ප්‍රඥා දෙක ද වැඩි දියුණු කළ හැකි නො වේ. මෙහිසා පුද්ගලයාට ලෞකික සැප අර්ථවත් ලෙස වින්දනය කිරීමට මෙන් ම, ලෝකෝත්තර සැප සාධනය කර ගැනීම සඳහා කායික හා මානසික නිරෝගතාව පැවතිය යුතු වේ. එනිසා සෞඛ්‍යය හා ස්වස්ථතාව සංරක්ෂණය සඳහා වූ බුද්ධොපදේශ පිළිබඳ ගවේෂණය මෙමගින් සිදු කෙරේ.

"සෞඛ්‍යය හා ස්වස්ථතාව පිළිබඳ බෞද්ධ ඉගැන්වීම " යන පයෝෂණය එහි නමින් ම පැහැදිලි වන පරිදි පුද්ගල සෞඛ්‍යය හා ස්වස්ථතාවන් එය රැක ගැනීම සඳහා වන බුදුන් වහන්සේගේ උපදේශයන් අනාවරණය කිරීම අරමුණු කොට පවතියි. මෙම විෂය ක්ෂේත්‍රයට අදාළ ව බුදුසමයේ බොහෝ උපදේශන ඇතුළත් බව ඉතා ප්‍රකට ය. එහෙත් මේ පිළිබඳ ව ප්‍රමාණාත්මක විද්වත් අවධානයක් යොමු වී නැත. මෙහි දී බුදු සමයේ ඉගැන්වෙන උපදේශන අනුගමනය කිරීමෙන් වර්තමානයේ ශිෂ්‍යයන් ව්‍යාප්ත වී යන දරුණු රෝගාබාධයන්ගෙන් විනිර්මුක්ත ව ජීවත්වීමට අවස්ථාව උදාකරගත හැකි බව ද පැහැදිලි කෙරේ. " සත්තව වන බව දුකට වේදාණන් " යනුවෙන් සාම්ප්‍රදායික ව බුදුන් වහන්සේ හඳුන්වා තිබේ. එයින් ගම්‍යමාන වන්නේ බවදුක නැමති රෝගය සුවපත් කර ගැනීම සඳහා බුදුන් වහන්සේ වෛද්‍යවරයෙකු සේ කටයුතු කර ඇති බවයි. උන්වහන්සේ සතියාගේ බවදුක සංසිදු වූවා සේ ම, ලෞකික ජීවිත ගත කරන පුද්ගලයන්ගේ කායික මානසික සුවතාව ඇති කර ගැනීමට අදාළ උපදේශන ලබා දුන්නා පමණක් නොව, විටෙක එයට අදාළ කටයුතු ද සිදු කළහ.

බුදුන් වහන්සේ සත්වයාගේ කායික රෝග හා මානසික රෝග මනාව හඳුනාගෙන නිසි ප්‍රතිකාර කර ඇති බව දේශනා තුළින් මෙන් ම පැනවීම් තුළින් ද අනාවරණය වේ. කායික රෝග හා මානසික රෝග පිළිබඳ ව දැක් වූ අවදිකම මෙහි දී වෙන් වෙන් ව සාකච්ඡා කෙරේ. පාලි සාහිත්‍යයෙන් අනාවරණය වන බෞද්ධ වෛද්‍ය ක්‍රමයේ ස්වභාවය පිළිබඳ ව විද්වතුන් විසින් යම් යම් පර්යේෂණ සිදු කොට ඇතත් මේ පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක සොයා බැලීමක් සිදු කර ඇති බවක් නො පෙනේ. බුදුන්වහන්සේ සත්වයාගේ මානසික රෝග සුවපත් කර ගැනීමට උසස් මනෝ විකිත්සක ක්‍රම උපයෝගී කර ගන්නා සේ ම, කායික රෝග සුවපත් කිරීම සඳහා උසස් ප්‍රතිකාර කළ බව මෙහි දී අනාවරණය කිරීමට උත්සාහ දරනු ලැබේ. එය බෞද්ධ වෛද්‍ය පිළිබඳ ව පූර්ණ අධ්‍යයනයක් කිරීමට බලාපොරොත්තු වන වියතුවට ආධාරකයක් විය හැකිය.

බුදුන් වහන්සේ කායික රෝග සඳහා ඖෂධ හා ප්‍රතිකාර නියම කර ඇති බව බොහෝ අය නොදනිති. උන්වහන්සේ වෘත්තීයමය වෛද්‍යවරයෙකු නොවුව ද , තම ශ්‍රාවකයන්ට වැලඳුන රෝග සුවපත් කර ගැනීම සඳහා ඖෂධ හා ප්‍රතිකාර නියම කර ඇති බව මහාවග්ග පාළිය පරිශීලනයෙන් දැකගත හැකිය. එහි හෙසජ්ජක්ඛන්ධකය සම්පූර්ණයෙන් ම කායික රෝගවලට යොදන ප්‍රතිකාර විධිත්තෙන් සැකසී ඇත.

සමස්තයක් වශයෙන් ත්‍රිපිටකයේ තැනින් තැන සඳහන් වන වෛද්‍ය ක්‍රම පෙරදිග වෙනත් වෛද්‍ය ක්‍රම හා සසඳමින් පරිච්ඡේද පහකින් සමන්විත ව මෙම පර්යේෂණය සිදු කොට ඇත. මෙහි දී බුදුසමයේ දක්වන කායික මානසික රෝග, රෝග හේතු , නියම කරන ලද ඖෂධ හා ප්‍රතිකාර පරිසර සෞඛ්‍ය සංරක්ෂණය හා සෞඛ්‍යය ස්වස්ථතා සංරක්ෂණය සඳහා හේතුකාරක ආචාර ධර්ම පිළිබඳ ව දීඝි ව විස්තර කෙරේ.

සුඤ්ඤාචාර්ය
කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය (ශ්‍රී ලංකාව)
කැලණිය,

මිනිසාගේ ලෞකික හා ලෝකෝත්තර යන උභය සැප සලසා ගැනීම සඳහා බුදුන් වහන්සේ මග පෙන් වූ සේක. උතුම් ම ලෞකික සැපය වූ නීරෝගතාව සඳහා (ආරෝග්‍ය පරමා ලාභා) සංරක්ෂණ ක්‍රම හා නිවාරණ ක්‍රම හඳුන්වා දී ඇත. එසේ ම මානසික සුවය වූ, නිවන්සුව සඳහා අදාළ මග පෙන්වීම ද කළහ. මෙම පර්යේෂණය තුළින් බුදුන් වහන්සේගේ කායික රෝග පිළිබඳ විශේෂඥභාවය අනාවරණය කරන අතර, ලොව පහළ වූ ශ්‍රේෂ්ඨතම මනෝවෛද්‍යවරයා උන්වහන්සේ බව තහවුරු කෙරේ.

මෙහි දී විනය පිටකයේ මනාවග්ගපාළිය හා චූළචෙග්ගපාළිය ප්‍රධාන බුද්ධ දේශනා උපයෝගී කර ගත් අතර, පෙරදිග වෛද්‍යමයේ චරක, සුශ්‍රූත ආදී සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ ප්‍රධාන ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික මූලාශ්‍ර ඇසුරු කොට ගෙන පර්යේෂණය සිදුකරන ලද බව සඳහන් කළ යුතුය.
